

แนวทางการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย

สู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘

เชิงพื้นที่

**สำนักบริหารจัดการระบบสถิติ
สำนักงานสถิติแห่งชาติ**

แนวทางการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติ พ.ศ.๒๕๕๔ - ๒๕๕๘

เชิงพื้นที่

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยภารกิจตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ (๑) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของรัฐ เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เพื่อให้การดำเนินงานด้านสถิติของประเทศไทยมีความเป็นเอกภาพ ข้อมูลสถิติมีมาตรฐาน ลดความซ้ำซ้อนของการจัดทำสถิติ นำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศร่วมกัน เป็นไปตามตามมาตรา ๖ (๗) ได้กำหนดสำนักงานสถิติแห่งชาติ บูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสถิติและสารสนเทศของประเทศ ดังนั้น สำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘ ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ และเพื่อให้การแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยไปสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงบริบทให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน โดยการปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อปรับบริบทการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติ ในระดับพื้นที่
- ๒) เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเชิงภูมิศาสตร์ (GIS) และสร้างระบบแผนที่พื้นฐานของประเทศ สำหรับการนำเสนอข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับท้องถิ่น
- ๓) เพื่อบูรณาการข้อมูลระดับพื้นที่ย่อย โดยจัดข้อมูลสถิติและสารสนเทศออกเป็น ๒๓ สาขา มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัย และมีการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติและสารสนเทศ ด้วยระบบสารสนเทศเชิงภูมิศาสตร์
- ๔) เพื่อสร้างวัฒนธรรมในการผลิตและใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศเพื่อการสนับสนุนการตัดสินใจในระดับต่างๆ
- ๕) เพื่อพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานระดับพื้นที่ ให้มีความเป็นมืออาชีพด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ
- ๖) เพื่อพัฒนาระบบนำเสนอข้อมูลสถิติและสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (Thailand One Minute)

๓. เป้าหมาย

- ๑) มีการบูรณาการข้อมูลระดับพื้นที่ย่อย ให้มีข้อมูลที่ครบถ้วน มีคุณภาพและตรงกับความต้องการใช้
- ๒) มีระบบนำเสนอข้อมูลสถิติและสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (Thailand One Minute)
- ๓) บุคลากรด้านสถิติขององค์กรภาครัฐ มีความเป็นมืออาชีพด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ
- ๔) สร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในระดับต่างๆ

๔. โครงการที่จะดำเนินงาน

- ๑) โครงการบูรณาการสารสนเทศภาครัฐเชิงพื้นที่ (Governmental Spatial Information Integration System)

เป็นการบูรณาการข้อมูลจากการสำรวจ ข้อมูลจากการทะเบียนที่ได้จากการดำเนินการ และเป็นข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการ ซึ่งข้อมูลทั้งสองประเภทนี้จะมี ความแตกต่างกัน เนื่องจากรอบระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล นิยาม วัตถุประสงค์ในการใช้ข้อมูล และความโน้มเอียงอันเนื่องมาจากพฤติกรรมผู้ให้ข้อมูล ทำให้หน่วยงานราชการจำเป็นต้องปรับปรุง กระบวนการจัดเก็บข้อมูลเพื่อสร้างมาตรฐาน และส่งเสริมการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

- ๒) โครงการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่องานสถิติเชิงพื้นที่ (Geographical Information System for Statistics) ที่มีการจัดโครงสร้างตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย

การนำแบบสำรวจทางอิเล็กทรอนิกส์ และนำแผนที่ดิจิทัลประกอบการสำรวจผ่านเครื่อง คอมพิวเตอร์แบบพกพา (Tablet Computer) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสำรวจและสอบถาม ข้อมูล ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานภายใต้การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ให้อยู่ใน รูปแบบเดียวกัน และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ๓) โครงการสร้างวัฒนธรรมการประยุกต์ใช้สถิติและสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเชิงพื้นที่ (Evidence - based Statistics for Decision Making)

เป็นการเพิ่มความรู้ ทักษะการพัฒนางานสถิติ ให้สามารถตอบสนองประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่ แก่รัฐบาล และหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ๔) โครงการพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจเชิงพื้นที่ (Spatial Decision Support System)

เป็นการพัฒนาระบบข้อมูลสถิติและสารสนเทศเชิงพื้นที่ สำหรับผู้บริหาร หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ให้มีเครื่องมือสนับสนุนการวางแผนกลยุทธ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกและ นำเสนอภาพรวม ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทัวถึง และเป็นธรรม

๕. วิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๑ กำหนดประเด็นบูรณาการสารสนเทศ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด นโยบายของหน่วยงานภาครัฐ นโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัด นโยบายรัฐบาล และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ขั้นตอนที่ ๒ วิเคราะห์ความต้องการใช้ข้อมูล (Data Gap Analysis) พร้อมจัดทำผังสถิติระดับจังหวัด

ขั้นตอนที่ ๓ เข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กำหนดรูปแบบและวิธีการ ดำเนินการ และประโยชน์ที่จะได้รับ

ขั้นตอนที่ ๔ สำรวจหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องและจัดทำร่างคณะอนุกรรมการสถิติระดับจังหวัด เพื่อ มอบหมายภารกิจในการผลิตข้อมูลสถิติและสารสนเทศ

- ขั้นตอนที่ ๕** จัดประชุมคณะอนุกรรมการสถิติระดับจังหวัด เพื่อกำหนดนโยบายสถิติระดับพื้นที่ และหน่วยงานรับผิดชอบในการผลิตข้อมูลสถิติและสารสนเทศ
- ขั้นตอนที่ ๖** จัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานสถิติจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง
- ขั้นตอนที่ ๗** พัฒนารอบการศึกษาและพัฒนาแผนที่ดิจิทัลภูมิสารสนเทศเพื่องานสถิติ และพัฒนาแบบสำรวจและสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์
- ขั้นตอนที่ ๘** กำหนดกระบวนการตรวจสอบและสอบทานข้อมูลระหว่างงานทะเบียนและงานสำรวจ (Fact Finding)
- ขั้นตอนที่ ๙** ทดสอบข้อมูลที่ได้รับจากการสำรวจและพัฒนาเครื่องมือทำนายผล (Prediction)
- ขั้นตอนที่ ๑๐** พัฒนาศักยภาพของหน่วยงานระดับพื้นที่ ให้สามารถผลิตและใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

๖. แผนการดำเนินงานและระยะเวลา

กิจกรรม	เดือน												Output	
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒		
๑) กำหนดประเด็นบูรณาการสารสนเทศ - ศึกษายุทธศาสตร์/แผนพัฒนาจังหวัด / นโยบายของผู้ว่า ฯลฯ - รวบรวมข้อมูลระดับจังหวัด (Review Stock/Flow data)														ประเด็นยุทธศาสตร์การ พัฒนาจังหวัด และ ทะเบียนข้อมูล
๒) จัดทำผังรวมสถิติจังหวัด - วิเคราะห์ความต้องการข้อมูล (Data Gap Analysis) - จัดทำผังรวมสถิติ														ผังรวมสถิติระดับจังหวัด
๓) เข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัด - ชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ประโยชน์ - หาหรือรูปแบบการดำเนินงาน และ มอบหมายประธาน และ Focal Point														Focal Point และประธาน คณะอนุกรรมการสถิติระดับ จังหวัด

กิจกรรม	เดือน												Output
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	
๔) จัดทำร่างคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด - พิจารณานักวิชาการผู้ผลิตข้อมูลสถิติระดับจังหวัด (ผู้ผลิต) - พิจารณานักวิชาการผู้ใช้/ผู้กำหนดข้อมูลสถิติระดับจังหวัด - จัดทำร่างคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด - ทหารือกับผู้ว่าราชการการเกี่ยวกับองค์ประกอบคณะกรรมการ ฯ - นำเสนอร่างคณะกรรมการ ฯ ต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย เพื่อทำการแต่งตั้ง ฯ													คณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด
๕) จัดประชุมคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด - กำหนดนโยบายด้านสถิติระดับจังหวัด - นำเสนอผังรวมสถิติระดับจังหวัด - กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการผลิตข้อมูล - นำเสนอ prototype													นโยบายด้านสถิติระดับจังหวัด ประเด็นการพัฒนาและหน่วยงานรับผิดชอบในการผลิตข้อมูล
๖) จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) - ระหว่างสสช. สกจ. ผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ประชาสัมพันธ์/แถลงข่าว													บันทึกข้อตกลง และทำการประชาสัมพันธ์
๗) พัฒนา GIS & e-Survey													แผนที่ GIS และแบบสำรวจอิเล็กทรอนิกส์
๘) กำหนดกระบวนการตรวจสอบและสอบทานข้อมูล (Fact Finding) - Data Cleaning - Data Filtering * โดยใช้ Tablet หรือ วิถีทางสถิติ													ข้อสังเกตกระบวนการข้อมูล Data Cleaning และ Data Filtering
๙) ทดสอบข้อมูลและพัฒนาเครื่องมือทำนายผล													รายงานผลการทดสอบและระบบสนับสนุนการตัดสินใจ
๑๐) พัฒนาศักยภาพของหน่วยงานระดับพื้นที่ - อบรม/สัมมนา การผลิตข้อมูลและการใช้ประโยชน์ข้อมูล													หน่วยงานที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ

๗. ปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงาน

- ๑) พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๒) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓
- ๓) บันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างสำนักงานสถิติแห่งชาติ และ ผู้ว่าราชการจังหวัด
- ๔) ตัวชี้วัดในการดำเนินงาน (Milestone)
  - ระดับ ๑ ชักซ้อมความเข้าใจและมอบหมายงาน
  - ระดับ ๒ จัดประชุมและรวบรวมข้อมูล
  - ระดับ ๓ วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล
  - ระดับ ๔ การทำนายผล/การพยากรณ์ (Predict / Forecast)
  - ระดับ ๕ การนำเสนอ

๘. ประโยชน์ที่จะได้รับ

- ๑) มีสารสนเทศ/ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ ในระดับพื้นที่
- ๒) มีผังรวมข้อมูลสถิติที่มีคุณภาพในระดับพื้นที่
- ๓) สามารถกำหนดปัญหาเชิงพื้นที่ และนำข้อมูลมากำหนดนโยบาย วางแผน ติดตามประเมินนโยบายระดับพื้นที่
- ๔) มีการบริการข้อมูลให้กับทุกภาคส่วน
- ๕) มีการสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลสถิติในการบริหารงาน